

«Лексикологія німецької мови як другої іноземної»

для студентів 3-го курсу відділу англійської філології
денної та заочної форм навчання

Укладач: доц. Л.П.Віталіш

РІВЕНЬ СФОРМОВАНОСТІ ВМІНЬ ТА ЗНАНЬ

Шифр умінь та змістових модулів	Зміст умінь, що забезпечується
1.	Вміти дати правильну відповідь німецькою мовою на питання стосовно теоретичного матеріалу тем 1-4 та виконати практичні завдання у рамках опрацьованих тем
2.	Вміти дати правильну відповідь німецькою мовою на питання стосовно теоретичного матеріалу тем 5-8 та виконати практичні завдання у рамках опрацьованих тем

Лекційний курс

Шифр змістового модуля	Назва змістового модуля	Кількість аудиторних годин
1	Тема 1. Лексикологія та її предмет. Тема 3. Слово та мовний знак. Тема 4. Словотвір. Складні слова.	6
2	Тема 7. Конверсія частин мови. Тема 9. Системні зв'язки у лексиці. Тема 10. Фразеологія.	4

Практичні заняття

Шифр змістового модуля	Назва змістового модуля	Кількість аудиторних годин
1	Тема 5. Деривація. Тема 6. Омонімія та синонімія афіксів. Напівсуфікси.	4
2	Тема 7. Скорочення. Тема 8. Запозичення. Звуконаслідування.	4

Самостійна робота студента:

Денна форма навчання

- Розділи лексикології. Видатні германісти про розділи лексикології: К.Левковська, А.Іскоз, А.Ленкова, І.Чернишова, О.Огуй, В.Фляйшер, Т.Шіппан. Вчення про слово та вчення про словник. Основні ознаки німецького слова. Слово як структурно-семантична одиниця німецької мови.
- Лексикографія як лінгвістична дисципліна. Теоретична та практична лексикографія..
- Звуконаслідування. Належність звуконаслідувальних слів до частин мови.

Заочна форма навчання

- Розділи лексикології. Видатні германісти про розділи лексикології: К.Левковська, А.Іскоз, А.Ленкова, І.Чернишова, О.Огуй, В.Фляйшер, Т.Шіппан. Вчення про слово та вчення про

словник. Основні ознаки німецького слова. Слово як структурно-семантична одиниця німецької мови.

2. Лексикографія як лінгвістична дисципліна. Теоретична та практична лексикографія.

3. Звуконаслідування. Належність звуконаслідувальних слів до частин мови.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ПІДРУЧНИКІВ, МЕТОДИЧНИХ ТА ДИДАКТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

Основна література

1. Віталіш Л.П., Максимчук Б.В., Сулим В.Т. Лексикологія німецької мови як другої іноземної. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. – 167 с. (Умовн. друк. арк. 11,6).
2. Віталіш Л. П. Лексикологія німецької мови: Програма, тести та практичні завдання для самостійної роботи для студентів факультету іноземних мов денного та заочного навчання. – Чернівці: Прут, 2007. – 112 с.
3. Oguу O.D. Lexikologie der gegenwärtigen deutschen Sprache. – Winnyts'a: 2003.
4. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Leipzig: 1987.
5. Stepanova M.D., Černyševa I.I. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Moskau: 1975; 1986.

Додаткова література

1. Admoni W.G. Der deutsche Sprachbau. — Moskau: 1986.
2. Agricola E. Einführung in die Probleme der Redewendungen. – In: Wörter und Wendungen. Wörterbuch zum deutschen Sprachgebrauch / Hrsg. von Dr.E.Agricola. – Leipzig: 1968.
3. Borchard – Wustman – Schoppe. Die sprichwörtlichen Redensarten im deutschen Volksmund. – Leipzig: 1955.
4. Bußmann H. Lexikon der Sprachwissenschaft. — Stuttgart: 1983.
5. Die deutsche Sprache: Kleine Enzyklopädie in 2 Bdn. — Leipzig: 1970.
6. Fleischer W. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. — Leipzig: 1971.
7. Glück H. Die neuen Medien als Motor des Sprachwandels: Schulenglisch als zweite Landessprache? — In: Deutsch global / Hilmar Hoffmann (Hg.) — Köln: 2000.
8. Großes Fremdwörterbuch / Ruth Küfner (Hg.) — Leipzig: 1982.
9. Henzen W. Deutsche Wortbildung (Zit. nach: Ludewig W. Lexikon der deutschen Sprachlehre. — Gütersloh: 1969.
6. Iskos A.M., Lenkova A.F. Deutsche Lexikologie. — Leningrad: 1970.
7. Lewkowskaja X.A. Lexikologie der deutschen Sprache. — Moskau: 1968.
10. Koblischke H. Großes Abkürzungsbuch. — Leipzig: 1978.
11. Lexikon sprachwissenschaftlicher Termini. – Hrsg. R.Conrad. – Leipzig: 1988
12. Ludewig W. Lexikon der deutschen Sprachlehre. — Gütersloh: 1969
13. Ripetska O.F. Zur Frage der slavisch-deutschen Ortsnamenentsprechungen (Leipziger Abhandlung zur Namenforschung, Bd. 2) — Zur semantischen Struktur der slavisch-deutschen Ortsnamen (Onomastica Slavogermanica, Bd. 3).
14. Rosen E.W., Kossmann L.S. Lexikologisches Praktikum der deutschen Sprache. — M.: 1963.
15. Textor A.M. Sag es treffender. — Reinbeck bei Hamburg: Rowohlt, 1968.
16. Wörterbuch der deutschen Gegenwartssprache in 6 Bdn. Hrsg. von Klappenbach R., Steinitz W. – Berlin: 1978.
17. Гаврись В.І., Пророченко О.П. Німецько-український фразеологічний словник. – Київ: 1981.
18. Девкин В.Д. Сборник упражнений по лексикологии немецкого языка. — М.: Высш. шк., 1971.
19. Зуев А.Н., Молчанова И.Д., Мурясов Р.З., Руфьева А.И., Степанова М.Д. Словарь словообразовательных элементов немецкого языка. — М.: 1979.
20. Медведева Е.В. Лексикология немецкого языка: лекции, семинары, практические занятия. — М., 2009. – 448 с.
21. Ольшанский И.Г., Гусева А.Е. Лексикология: современный немецкий язык. – Москва: Академия, 2005. – 416 с.

22. Ролік А.в. Лексикологія сучасної німецької мови. – Вид. 2-е, випр. I доп. – Ніжин: НДПУ ім. М.Гоголя, 2003. – 154 с.
23. Сакиєва Р.С. Німецький язык. Емоціональна розговорна речь. – М.: 1991.
24. Степанова М.Д. Лексикологія сучасного німецького языка. – М.: Academia, 2003. – 256 с.
25. Чернышева И.И. Фразеологія сучасного німецького языка. – М.: 1970.
26. Юханов О.С. Німецька лексикологія (лекції, тестові завдання, терміни. – К.: Ленвіт, 2008. – 124 с.

Електронні навчальні ресурси

1. Електронна версія посібника “Віталіш Л. П., Максимчук Б. В., Сулим В. Т. Лексикологія німецької мови як другої іноземної. – Львів: ЛНУ, 2006.” в Інтернеті (<http://dl.lnu.edu.ua>) у вигляді модулів.
2. Інтерактивні тести в Інтернеті, створені для системи дистантного навчання університету (<http://dl.lnu.edu.ua>).
3. Демонстраційна версія PowerPoint цього посібника у вигляді слайдів з перехресними посиланнями (<http://dl.lnu.edu.ua/faculty/inomov.new/ukrainian/ger19.htm>)

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

1. Модульна письмова робота № 1 (тест)
2. Модульна письмова робота № 2 (тест)
- 3. Контрольна робота (залік).**

ПИТАННЯ ДО ЛЕКЦІЙНО-ПРАКТИЧНОГО КУРСУ

“Лексикологія німецької мови як другої іноземної”

(Питання до заліку)

Gegenstand der Lexikologie	Spezialwörterbücher
Sprache und Gesellschaft	Ideologische Wörterbücher
Stabiler Wortschatz (Grundwortschatz)	Zweisprachige Wörterbücher
Beweglicher Wortschatz	Wie heißen die bekanntesten Lexika?
Womit beschäftigt sich die Lexikologie?	Wie heißen die bekanntesten Wörterbücher?
Mit welchen sprachlichen Disziplinen ist die Lexikologie verbunden?	Welche Spezialwörterbücher kennen Sie?
Was verändert sich schneller – der Wortschatz oder die Grammatik?	Welche zweisprachigen Wörterbücher kennen Sie?
Wie kommen in den Wortschatz die Entlehnungen?	Das Wort und das sprachliche Zeichen
Welche Wörter gehören zum stabilen Wortschatz (Grundwortschatz)?	Vier Definitionen des Wortes
Welche Wörter gehören zum beweglichen Wortschatz?	Das Sprachzeichen
Aus welchen Zweigen besteht die Lexikologie?	.Bezogenheit auf den Adressaten
Wie (= wodurch) wird der Wortschatz bereichert?	.Motiviertheit der sprachlichen Zeichen
Welche Aspekte gehören zur Analyse des deutschen Wortschatzes?	.Paradigmatische Beziehungen
Zweige der Lexikologie	.Syntagmatische Beziehungen
Wortlehre und Wortschatzlehre in der Lexikologie	Was verstand F. de Saussure unter dem Sprachzeichen?
Lexikographie als Teildisziplin der Lexikologie	Warum ist das Sprachzeichen auf den Adressaten bezogen?
Lexikographie als linguistische Disziplin	Ist das Sprachzeichen motiviert oder unmotiviert und warum?
Universallexika	Nennen Sie zwei Beispiele der paradigmatischen Beziehungen (schriftlich)
Sprachliche Wörterbücher	Nennen Sie zwei Beispiele für syntagmatische Beziehungen
Fachlexika	Was versteht man unter der Systemhaftigkeit der Sprache?
	Wortbildung. Zusammensetzung

Das Wort auf verschiedenen Sprachebenen
 Wege der Bereicherung des deutschen
 Wortschatzes
 .Wortbildung
 .Arten der Wortbildung
 .Zusammensetzung
 .Modelle der Zusammensetzung
 Semantisch-syntaktische Klassifizierung der
 Komposita
 Ableitung als eine Art der Wortbildung
 Definieren Sie die Ableitung (Derivation)
 Arten der Affixe
 Morphologische (grammatische)
 Klassifizierung der Affixe
 Suffixe der Maskulina
 Suffixe der Feminina
 Präfixe und Suffixe der Neutra
 Affixe der Verben
 Trennbare Präfixe der Verben
 Untrennbare Präfixe der Verben
 Trennbar/untrennbare Präfixe der Verben
 .Affixe der Adjektive
 Deutsche Suffixe der Feminina und zehn
 Beispiele dazu
 Fremdsprachige Suffixe der Feminina und zehn
 Beispiele dazu
 Suffixe der Maskulina und zehn Beispiele dazu
 Suffixe der Neutra und zehn Beispiele dazu
 Verben mit untrennbaren Präfixen
 Verben mit trennbaren Präfixen
 Suffixe der Adjektive und zehn Beispiele dazu
 Definition des Affixes
 Semantische Klassifizierung der Affixe
 Homonymie und Synonymie der Affixe
 Homonymie des Affixes er-
 Synonymie der Affixe; innere Valenz
 Halbsuffixe
 Personenbezeichnungen mit verschiedenen
 Suffixen
 Abstammungsbezeichnungen mit
 verschiedenen Suffixen
 Bezeichnungen der Handlungen und der
 Tätigkeiten mit verschiedenen Suffixen
 Beispiele mit Suffixen zur Bezeichnung
 subjektiver Einschätzungen
 Beispiele zur Homonymie der Affixe
 Beispiele zur Synonymie der Affixe
 Beispiele mit dem Halbsuffix *-mann*
 Beispiele mit dem Halbsuffix *-los*
 Was ist Konversion?
 Was ist Kürzung?
 Übertritt in eine neue Wortart (Konversion)

Definition der Konversion
 Wortarten
 Substantivierung
 Adjektivierung der Partizipien
 Adverbialisierung
 Übertritt zur Präposition
 Kürzung
 Definition
 Aus der Geschichte der Kürzungen
 Allgemeingebräuchliche Kürzungen
 Kürzungen im Zeitungsdeutsch
 Schreiben Sie zehn Beispiele für
 Substantivierungen
 Adjektivierung der Partizipien; begründen Sie
 den Übertritt in die andere Wortart
 Beispiele für den Übertritt zur Präposition
 Anzeigen aus dem Wohnungsmarkt oder
 Automarkt (“Süddeutsche Zeitung”)
 Lautnachahmung und Entlehnung
 Definition der Lautnachahmung
 Wortarten der Lautnachahmungen
 Definition der Entlehnung
 Lateinische und griechische Entlehnungen
 Entlehnungen aus anderen Sprachen
 Einteilung der Entlehnungen
 Lehnübersetzungen
 Was versteht man unter der Lautnachahmung?
 (schriftlich)
 Schreiben Sie Beispiele der Lautnachahmun-
 gen und bestimmen Sie ihre Wortart
 Was versteht man unter der Entlehnung?
 Beispiele der griechischen und lateinischen
 Entlehnungen
 Beispiele der Entlehnungen aus slawischen
 Sprachen
 Wie teilt man Entlehnungen ein? (schriftlich)
 Was ist eine Lehnübersetzung? Beispiele der
 Lehnübersetzungen

Питання для самостійного опрацювання

Systemhafte Beziehungen im Bereich der Lexik
 Polysemie
 Metapher
 Metonymie
 Synekdoche
 Homonymie
 Arten der Homonyme
 Grammatische Besonderheiten der Homonyme
 Synonymie
 Antonymie

Euphemie
Tabu
Nennen Sie bitte Beispiele für Polysemie
Welche Bezeichnung basiert auf äußeren
Merkmalen?
Welcher Ausdruck entsteht bei Berührung in
Zeit und Raum?
Welcher bildliche Ausdruck steht für das
Ganze?
Welche Gruppen von Homonymen
unterscheidet man?
Welche Synonyme unterscheidet man?

Was für eine Beziehung ist Antonymie?
Was bedeutet das Wort „Tabu“?
Gegenstand der Phraseologie
Definition der Phraseologie
Klassifikation der Phraseologismen
Was ist ein Sprichwort?
Was ist ein stehender Vergleich? Nennen sie
Beispiele
Strukturelle Klassifikation der Phraseologismen
Semantische Klassifikation der
Phraseologismen

Укладач/доц. Віталіш Л.П./

(підпис)

(прізвище та

ініціали)